

Den næste Sag paa Dagsordenen var :

Valg af et Medlem til for Folketingets Vedkommende at føre Tilsyn med Rigsdagens Bogsamling.

Valgt blev: *J. C. Christensen.*

Formanden: Fra Statsministeren har jeg modtaget følgende Skrivelse:

„Statsministeriet.

København, den 18. September 1922.

Paa derom af Statsministeren nedlagt allerunderdanigst Forestilling har det under 12. August d. A. behaget Hans Majestæt Kongen allerhøjest at entledige efter Ansøgning i Naade og med Pension Kirkeminister Jens Christian Christensen, Storkors af Dannebrog og Dannebrogsmænd, fra det ham betroede Ministerembede fra og med den 15. August d. A. samt fra og med samme Dato at udnævne Undervisningsminister Jacob Appel, Kommandør af Dannebrog, til tillige at være Kirkeminister.

Hvilket herved meddeles Hr. Formanden med Anmodning om at ville give Folketinget fornøden Underretning.

N. Neergaard.

Oluf J. Skjerbæk,
Fm.

Folketingets Formand“.

Ved Skrivelse af Dags Dato meddeler Handelsministeren, at han ønsker her i Tinget at fremsætte

Forslag til Lov om Statens Medvirken til en Reorganisatiøn af Den danske Landmandsbank, Hypotek- og Vekselbank.

Ved Skrivelse af Gaars Dato meddeler Justitsministeren, at han agter her i Tinget at fremsætte:

Forslag til Lov om Nedsættelse af en Kommission til Undersøgelse af Den danske Landmandsbank, Hypotek- og Vekselbanks Forhold.

Udenfor Dagsordenen har Handelsministeren Ordet for at fremsætte det anmeldte Lovforslag.

Handelsministeren (*Tyge Rothe*): Da det, som dette høje Ting vil vide og bl. a. ogsaa vil have set af den Natten mellem Søndag og Mandag udsendte officielle Meddelelse, har vist sig, at den i Juli Maaned af Nationalbanken tilsagte Støtte til Landmandsbanken, der som bekendt gik ud paa, at Nationalbanken, efter at der ved Regnskabsaarets Slut-

ning skete Afskrivninger paa indtil i alt 55³/₄ Mill. Kr., vilde indskyde en ny Reservekapital paa 30 Mill. Kr., ikke har skabt den tilsigtede og for Landmandsbankens fortsatte uforstyrrede Virksomhed nødvendige Tillid, har der i de seneste Dage været ført en Række Forhandlinger mellem Regeringen, Nationalbanken, de private Hovedbanker, Østasiatisk Kompagni og Store Nordiske Telegrafelskab samt Bankinspektøren.

Anledningen til, at Sagen kom frem paa ny, var ikke den, at der siden Juli Maaned var konstateret nye uforudsete Tab, heller ikke i og for sig den, at Uroen om Landmandsbanken gav sig Udslag i, at Indskuddene blev udtaget i betænkeligt Omfang, men Anledningen var nærmest den Omstændighed, at man ved det fortsat stigende Udbud af Aktier maatte være forberedt paa, at Kursen vilde gaa betydeligt ned, saa langt, at man maatte befrygte et run paa Banken, hvilket selvfølgelig maatte medføre Standsning af Landmandsbankens Virksomhed. At dette vilde være en Landskatastrofe af uoverskuelig Rækkevidde, forekommer mig ganske indlysende; og at man derfor ligesom under de tilsvarende Forhandlinger i Juli Maaned nøje maatte undersøge enhver tænkelig Mulighed for at undgaa dette, siger sig selv.

Udgangspunktet for Forhandlingerne, der afsluttedes Søndag Nat, var det, at Landmandsbanken for nogle Dage siden henvendte sig til Nationalbanken, der atter paa Grund af hele Sagens uhyre Omfang og Alvor fandt det paakrævet at paakalde Regeringens Medvirken.

Ligesom i Juli Maaned blev det centrale i Forhandlingerne Spørgsmaalet, om man for at afværge det truende Sammenbrud skulde gribe til det naturligvis i og for sig mest effektive Mittel: en Statsgaranti for Bankens Indskydere eller Kreditorer i al Almindelighed. Men herved maatte Regeringen for sit Vedkommende nære de allerstørste Betænkeligheder. Disse Betænkeligheder var, rent bortset fra det overordentlig store Beløb, det drejede sig om, 1100—1200 Mill. Kr., af en dobbelt Natur. Dels var man fra Regeringens Side af den Anskuelse, at en saadan Statsgaranti nødvendigvis maatte skabe et farligt Præcedens for fremtidige Bankmisserer, dels frygtede man for, at en saadan Foranstaltning som den at gøre en enkelt privat Bank, og i dette Tilfælde endda Landets største private Bank, til et statsgaranteret Pengeinstitut, selv om det kun